

**INFLUENȚA FENOMENULUI DE GLOBALIZARE
ASUPRA CRIZELOR INTERSTATALE
ȘI MEDIEREA INTERNAȚIONALĂ CA SOLUȚIE
DE PREVENIRE A CONFLICTULUI**

**THE INFLUENCE OF GLOBALIZATION
ON INTERSTATE CRISES
AND INTERNATIONAL MEDIATION AS A SOLUTION
TO PREVENT CONFLICT**

*Colonel dr. Ionel-Lucian SANDU**

Rezumat: Acest articol dorește să prezinte modul cum fenomenul de globalizare impune un anumit efect comportamental statelor în relațiile internaționale politice, economice, culturale și militare.

În prezent, crizele care domină populația civilizată au ca fundament confesiunile religioase, dorința de revenire la vechile teritorii etnice și recuperarea sau cucerirea unor zone bogate în resurse naturale, esențiale vieții sau mai rar întâlnite pe glob. Manifestări naive ale unor actori determină luarea unor măsuri radicale, extremiste de către ceilalți, astfel conflictul declanșat nu poate fi stăvilit prea ușor, printr-o simplă invitație la cugetare. Omul, prin inteligența sa, construiește și distruge pentru a reconstrui. Și atunci apare întrebarea: Globalizarea adună sau dezbină?

De aceea, intervenția forurilor internaționale concepute pentru a preveni și, mai târziu, a monitoriza anumite zone de pe glob, sprijinul umanitar acordat populației marginalizate și impunerea revenirii la starea de normalitate pentru statele conflictuale se confirmă a fi un deziderat al prezentului.

Cuvinte-cheie: globalizare; crize interstatale contemporane; mediere internațională; prevenire conflict.

Abstract: This article presents the way in which the globalization phenomenon imposes a certain behavioral effect over the states in international political, economical, cultural and military relationships.

At present, the crises which dominate the civilized population are based on religious beliefs, the willingness to come back to the old ethnic territories and recover or conquer certain areas rich in natural resources, essential to life, or more rarely encountered on the

* Comandant U.M. 01251 Botoșani; luciansnd@yahoo.com.

globe. „Naive” manifestations of some actors determine the employment of extreme, radical measures by others and so, the conflict that arises cannot be extinguished easily through a simple invitation to reflect, to meditate. The Man, through his intelligence, builds and destroys in order to rebuild. And then the question arises: Does globalization bring people together or does it separate them?

That is why, the intervention of international forums conceived to prevent and, later on, monitor certain areas on the globe, the humanitarian support granted to the marginalized populations and the directive of coming back to a state of normality imposed to conflict states is shown to be a need of the present.

Keywords: *globalization; interstate contemporary crises; international mediation; conflict prevention.*

„Problema sărăciei nu poate fi rezolvată prin mai puțină globalizare, ci avem nevoie de mai multă”.

Romano Prodi

*(fost președinte al Comisiei Europene,
între anii: 1999 – 2004)*

Globalizarea – fenomen complex ce determină apariția crizelor

Există un adevăr incontestabil, rezultat din simpla observație a parcurgerii timpului societății internaționale contemporane. Că ne place sau nu, este benefic sau nu umanității, va decide istoria. Noi astăzi trebuie să depășim încercările prezentului și să adaptăm nevoile sociale la dezvoltarea tehnologică explozivă, ce vine să devanseze capacitatea de înțelegere a majorității pământene. Globalizarea nu reprezintă ceva nou, ca termen, dar și ca efect are rădăcini adânci, de peste 2500 de ani. Marile religii superioare: Creștinismul, Budismul și Islamismul au avut acest țel și astăzi resimțim tendințe de manifestare, impunere sau dezvoltare a acestora, sub diferite forme de manifestare.

În prezent, ca pentru multe alte probleme nerezolvate se caută definiții, însă pentru globalizare există prea multe interpretări. Principalul domeniu de analiză și influență îl reprezintă cel economic, cu toate dependențele: industrial, comercial, turistic și cultural. Desigur, acest fenomen este mult mai complex, putem complica explicațiile până la nonsens. În sens pragmatic însă, globalizarea reprezintă un proces multicausal, care are drept rezultat faptul că evenimente care se produc într-o parte a globului au repercursiuni din ce în ce mai ample și convingătoare asupra problemelor societăților din alte părți ale globului¹. Vizibil pentru noi este domeniul social care are de suferit cel mai mult în acest context.

¹ <http://ro.wikipedia.org/wiki/Globalizare>

Scopul cercetării de față nu este acela de a analiza globalizarea, dacă este bună sau rea, ci dacă acest fenomen are implicații în declanșarea și menținerea unor crize interstatale. Sunt suficiente ipoteze pro și contra, din punctul meu de vedere globalizarea reprezintă un pas obligatoriu de parcurs în dezvoltarea (sau regresul) societății omenești. Acest lucru trebuia să se întâmple inevitabil, cu bune și rele, dezvoltarea tehnologică obligându-ne la o schimbare de comportament, alipirea la confortul societăților dezvoltate și, implicit, realizarea de schimburi de produse. Într-o democrație câștigată prin mari sacrificii, fiecare individ are dreptul în urma unei activități prestate și remunerate, la produsul cercetării științifice actuale. Pentru achiziția unui banal telefon sau a unui autoturism, de ultimă generație, sunt implicate state de pe tot mapamondul. Unele creează modelul, unele oferă parte din componente, altele ansamblează produsul final și cumpără cine are bani, din orice colț al lumii, iar pentru vânzare sunt angrenate alte societăți de comercializare și transport. Un exemplu mai simplu pentru a dovedi că există și funcționează acest fenomen de globalizare nu se impune.

Globalizarea poate fi și benefică, dar în același timp creează mari sincope pentru statele mici, cu industrie slabă sau pentru muncitorii necalificați, din statele dezvoltate. Migrarea forței de muncă impune imperativ export de cultură și civilizație, ceea ce poate destabiliza liniștea și pacea într-o anumită zonă de pe glob. Continua dezvoltare și ridicarea nivelului de trai pentru statele puternic industrializate și sărăcia statelor mici sau golirea acestora de resurse naturale vitale, determină apariția principalelor motive de instabilitate și declanșarea crizelor de durată în anumite zone, cu multe încercări în evoluția istorică și socială.

Se întâlnesc două curente de percepție a globalizării: unul idealist, care susține fenomenul de globalizare, cu toate avantajele și dezavantajele sale și unul realist, care critică promovarea și implementarea principalelor domenii ale globalizării, arătând și convingând că aceasta generează conflictele interstatale. Este adevărat că se întâlnesc o serie de aspecte pozitive, dar și multe aspecte negative, pe care marea majoritate a lumii nu este pregătită să le întâmpine.

De aici, apare necesitatea de a analiza fenomenul de globalizare punctând mai multe aspecte: economic, prin producție-comerț; financiar, prin cotizație la fonduri multinaționale și ajutor al statelor slab dezvoltate; migrația populației, împreună cu migrația de civilizație și cultură; dezvoltarea tehnologică, odată cu acceptarea ideilor de progres în paralel cu protecția mediului. Categorie, multe idei și domenii vin să completeze interrelaționarea statelor, dar tocmai acestea dezvoltă și diferențe de opinii, transformate ulterior în crize interstatale și chiar conflicte de durată.

Există interpretări cum că globalizarea seamănă cu comunismul, fiecare să poată avea acces la cele existente pe plan mondial, să se asigure dreptul la viață fiecăruia, să se găsească soluții de îmbunătățire a nivelului de trai, dar în același

timp, identificăm elemente ale democrației capitaliste, după muncă și răsplată. Dreptul la masa negocierilor nu este egal, cuvântul final îl au statele cu economia mai puternică, dezvoltarea tehnologică și militară avansată, deci cu o contribuție mai substanțială.

Se pot enumera suficiente părți pozitive prin extinderea fenomenului de globalizare: circulația liberă a indivizilor și a schimbului de produse; transmiterea liberă a ideilor și noilor tehnologii, condiționată sau necondiționată de profitul financiar; controlul unor instituții de stat, a proceselor interne și înlăturarea în procent substanțial a corupției; dezvoltarea cunoașterii altor limbi folosite și stabilirea a două, trei de circulație internațională, unanim agreate; identificarea zonelor bogate în resurse naturale și gestionarea pe plan mondial, în beneficiul umanității; și alte avantaje mai mult sau mai puțin discutate.

Categoric, și dintre acestea mai sus amintite, mulți experți le pot interpreta ca fiind elemente ce pot genera conflicte, dar apariția unei birocrății noi, peste cele interne existente și costul necesar gestionării organismelor tutelare, ce determină creșterea impozitelor, vin ca părți negative ce umbresc imaginea și dezvoltarea acestui fenomen de globalizare.

Rezolvarea ar putea consta în identificarea de soluții viabile, pe cale pașnică, a dialogului politic internațional, ci nu printr-o politică violentă, necorespunzătoare secolului trăit. Se poate remarca, de asemenea, o instabilitate crescută în rândul organismelor politico-economice internaționale, prin G²-urile apărute în timp, interesante și impunătoare, cu extindere în problematica de securitate regională și globală, prin dezvoltarea tehnologică și militară. Este evidentă concurența neloyală și schimbările de parteneri economici emergenți din aceste forumuri (vezi Rusia, care a aderat ulterior la BRICS³), ce apar tocmai în ideea de rezolvare a crizelor existente la un moment dat, dar se observă că acestea provoacă alte contradicții interstatale, pornind de la diferențele de opinii precizate oficial.

Crizele interstatale pot apărea și ca urmare a eșecului cooperării internaționale în relația conceptului bunurilor publice cu interes sau implicare multinațională, pe fondul acestei economii globalizate. Implementarea unor reguli, dezvoltarea acestora și influențarea negativă a statelor mici sau cu putere

² G8, G20 - forumuri internaționale ale guvernelor unor state dezvoltate din punct de vedere economic, tehnologic și militar. Principalul domeniu de activitate al grupului G8 este economia mondială. Deoarece au valori mari ale PIB-urilor, alocă sume fabuloase pentru armamente și tehnologie nucleară. Țările din G20 reprezintă două treimi din populația planetei și aproape 90% din PIB- ul acesteia.

³ BRICS – este un acronim care se referă la țările membre: Brazilia, Rusia, India, China și Africa de Sud. În iulie 2014, această organizație a încercat să creeze două noi instituții alternative la Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional, cu tendință evidentă de schimbare a polului economico-militar global.

economică diminuată, pot fi percepute ca dominare autoritară și pot determina apariția de frământări social-politice ce pot degenera în crize de amploare sau conflicte instantanee.

Chiar dacă, în procesul de globalizare, statele semnatare a anumitor forumuri economice sau alianțe politico-militare au drepturi relativ comune în inițierea proceselor de colaborare, evoluția acestor organizații obligă statele participante la limitări ce aduc un minus de valoare interrelaționării.

Există o preocupare legitimă de a demonstra că procesul de globalizare reduce puterea guvernelor naționale de a stabili reguli legate de nevoi și preferințe domestice. Sistemul reglementat între țări poate disciplina guvernele și crește eficiența instituțiilor publice, dar există pericolul renunțării la avantaje ce cresc nivelul de trai, influențând calitatea forței de muncă, standardul de viață, fiind puse în pericol mediul și, în final, omul de rând.

Un guvern statal promovează și impune reguli care generează venituri suplimentare, incluzând taxele și impozitele, amenzile, autorizațiile și alte invenții care pun în pericol statul, transformându-l în unul polițienesc, fenomen ce poate căpăta o amploare negativă la nivel global.

Instituțiile și forumurile internaționale nu acoperă și problematica internă a statelor semnatare, cu privire la ordinea interioară și implementarea regulilor justițiere interne, sarcina revenindu-i fiecărui stat, chemat să soluționeze noile provocări sociale, traficul de persoane, de droguri și armament, spălarea de bani, etc.

Pornind de la analize istorice, când cucerirea marilor imperii se realiza prin anexarea de teritorii prin forță și război, astăzi globalizarea se realizează prin convingere și necesitate impusă. Dependenta de anumite forumuri poate fi aparent nevinovată, prin accesarea de împrumuturi, care ulterior devin datorii ce nu pot fi rambursate și obligă statele la alte concesi. Un lanț al slăbiciunilor ce poate degenera în acte de violență săvârșite de statele umilite, iar în lipsa unor forțe egale, în acțiuni teroriste, care de care mai stranii și înfiorătoare, declanșând crize îndelungate.

Un exemplu de actualitate al influenței fenomenului de globalizare îl reprezintă sistemele de comunicații și informatică. Chiar dacă sunt indispensabile contemporaneității, pe lângă binele oferit umanității, vin cu multe efecte negative. Pornind de la atacurile hackerilor, blocarea unor instituții guvernamentale sau private, dereglarea sistemelor bancare sau sistemelor informatizate de evidență statistică, a populației, poliției, sistemelor din aeroporturi, gări și alte regii, până la transmiterea de informații false, jignitoare adresate populației de diferite confesiuni. Atacuri în masă ce vin să bulverseze bunul trai al generației moderne.

O altă influență negativă a globalizării o regăsim în estul Europei. În dorința de aderare a Ucrainei la UE și NATO, Rusia a simțit o amenințare și a trecut la

măsurii politice agresive și misiuni militare directe, de ocupare a unor teritorii. După anexarea Crimeei, printr-o procedură de vot inedită, Rusia continuă să sprijine forțele pro-ruse din sud-estul Ucrainei. Scopul nu poate fi decât acela de a ocupa noi spații, de a fragmenta Ucraina și a o slăbi economico-militar. Cu atât mai mult, cu cât în urma destrămării Blocului Sovietic și a URSS, Putin intenționează să refacă, într-o oarecare măsură, teritoriile cu populație vorbitoare de limbă slavonă.

Încă o dovadă, deci, că în aceste timpuri de reală necesitate și manifestare a domeniilor globalizării, se impune stabilirea clară a blocurilor politico-economice și militare, ce pot influența buna guvernare globală sau regională, cu influențe directe asupra statelor independente.

După al doilea război mondial, până în anii '90, se cunoșteau suficient de clar părțile care ar fi putut face obiectul unui conflict de amploare: Blocul Sovietic, format din Uniunea Sovietică alături de țările aflate sub dominație comunistă, din centrul și estul Europei și, pe cealaltă parte, SUA, împreună cu țările protejate și sprijinite de occident prin Planul Marshall. Acestea din urmă, au constituit o organizație politico-militară, NATO, la care au aderat și alte state, de regulă foste comuniste, astăzi cunoscând o reală dezvoltare și având un potențial foarte puternic.

Nu în ultimul rând, fenomene precum actele de terorism internațional, ce cuprind un vast teritoriu în zilele noastre, dezvoltă incontestabil stări de crize interstatale, care ulterior generează conflicte sângeroase, cu multe pierderi de vieți omenești, din partea ambelor părți implicate.

În tot acest timp, alte state de pe planetă, care au influențe pro și contra asupra fenomenului de globalizare, nu s-au manifestat violent împotriva democrației capitaliste până de curând.

World Trade Center⁴, simbolul globalizării din SUA a fost distrus în atentatele teroriste din 11 septembrie 2001, demonstrând că nu toate națiunile sunt de acord cu acest fenomen ori că există alte motive, suficient de convingătoare, pentru a se purcede la asemenea fapte diabolice.

Și islamiștii au obosit de atacurile fanatice executate pe teritoriile lor de grupările teroriste Al-Qaida, Isis și Boko Haram, cei din urmă lansând cele mai sângeroase atacuri. O bună parte din populație ajungând să trăiască la limita supraviețuirii, după părăsirea locuințelor, localităților și statelor și trăind ca refugiați, cu ajutoare primite din partea unor ONG-uri, ce după un timp își îndreaptă activitatea spre alte focare de sărăcie ale globului, neavând resurse nelimitate.

În acest context, occidentalii ar dori o acțiune comună, în alianță cu statele musulmane, deoarece acestea au cel mai mult de suferit, împotriva grupărilor și

⁴ World Trade Center – Centrul comercial internațional, complex de 7 clădiri terminat în 1973 la capătul sudic al cartierului Manhattan, New York. Principalele clădiri, WTC 1 și WTC 2 aveau câte 110 etaje și au fost cele mai mari clădiri din lume între anii 1972 și 1973.

acțiunilor teroriste, după cum menționa și secretarul britanic de Externe, Philip Hammond, la Summit-ul organizat după atacul terorist din Paris, din ianuarie 2015. Același lucru îl preciza și șefa politicii externe a UE, Federica Mogherini: „Trebuie să întărim cooperarea, în primul rând cu țările arabe și în al doilea rând în plan intern. Trebuie să facem schimb de informații, să cooperăm mai mult.”

În altă ordine de idei, în Ucraina conflictul e departe de a se încheia, pe 19 ianuarie autoritățile ucrainene acuzau Rusia că a trimis peste 700 de militari în zona Donețk. Aeroportul a ajuns o ruină și transportul paralizat, peste locuințe au zburat proiectilele celor două tabere, iar populația era înspăimântată. Ca o statistică a pierderilor rezultate în conflict, din aprilie 2014 sunt peste 5 600 de victime.

Medierea – metodă acceptată parțial în context internațional actual

În prezent se constată că există un nivel important al crizelor și conflictelor interstatale, care necesită mai multă atenție internațională. Deoarece rezultatele acestor stări conflictuale produc efecte umanitare negative se confirmă necesitatea implicării instituțiilor statelor, organizațiilor regionale și internaționale, a sectorului privat și întregii societăți civile pentru conștientizarea riscurilor și prevenirea aparițiilor acestor zone fierbinți pe glob.

O modalitate considerată ca fiind una dintre cele mai bune soluții actuale de rezolvare a conflictelor interstatale este medierea. Apelând la această metodă se poate preveni escaladarea conflictului și, de asemenea, identificarea unor direcții de acțiune, bilateral acceptate.

Prin *a media*, conform DEX, se înțelege acțiunea de „a mijloci o înțelegere între două sau mai multe părți adverse, a face demersuri oficiale pentru a preveni sau a pune capăt ostilităților dintre două sau mai multe state.”

Scopul principal al medierii este acela de a înlesni o colaborare între două sau mai multe state aflate în conflict, reușind printr-un moderator, să se identifice soluții agreeate reciproc. Alături de arbitraj, negociere sau conciliere, medierea oferă avantajele unor dialoguri eficiente, participanții având control asupra procesului de gestionare a conflictului, putând oricând abandona sau relua procedura fără urmări grave de o parte sau alta.

În contextul crizelor și conflictelor actuale, care au la bază, în principal, divergențe legate de religie, etnie, interese economice și teritoriale, medierea apare ca o soluție preferată în relațiile internaționale, mai ales după perioade conflictuale lungi sau când părțile nu mai sunt dispuse să suporte mari cheltuieli.

Primele acte internaționale care reglementează rolul medierii în plan mondial o reprezintă Convențiile de la Haga din 1899 și 1907, ce abordează legislația în domeniul conflictelor armate, având la bază dreptul internațional, Conferința de la

Haga fiind o organizație internațională ce cuprinde 72 de state membre și care elaborează convenții internaționale cu privire la dreptul internațional privat.

Secretariatul multinațional, numit și Biroul Permanent, situat în Haga, a dezvoltat studii de fezabilitate cu privire la legile străine transfrontaliere, a medierii problemelor familiale și problematica legislativă referitoare la migrația internațională. Interesantă este participarea unui număr tot mai mare de state non-membre la lucrările Conferinței, cuprinzând un total de 130 de state de pe mapamond.

Organizația Națiunilor Unite (ONU) apărută, ca o scurtă cronologie, după Tratatul de la Versailles(1919) și Liga Națiunilor Unite(după Primul Război Mondial), acumulând în prezent un total de 193 de state, are cea mai responsabilă misiune pe plan internațional. Având ca document principal Carta ONU, semnată de membrii fondatori, trebuie să asigure *respectarea drepturilor omului, cooperarea internațională, respectarea dreptului internațional* și, cel mai important, *pacea mondială*⁵.

Fiind entități fundamentale ale ONU, Consiliului de Securitate și Curții Internaționale de Justiție le revin misiunile de bază pentru asigurarea stabilității pe glob. Deoarece ONU nu dispune de forțe militare permanente, voluntariatul statelor participante nu poate acoperi întreaga plajă a problemelor de pe pământ. În acest caz, acestei organizații internaționale îi revine un rol prioritar, atât în reglementarea medierii, cât și implementării acesteia în cât mai multe state, având și o experiență vastă în problematică de conflict, cu o diversitate de lecții învățate, rezultate din operațiile de menținere a păcii, desfășurate în diferite zone „fierbinți” ale pământului, multe cu rezultate foarte bune în problematică de securitate globală.

Această acțiune de mediere a statelor conflictuale nu poate avea succes decât dacă există consens unanim acceptat de statele membre, dar ce se întâmplă când sunt manifestate opoziții sau unele state au opinii diferite? Dacă statul sau statele cu rol de moderator în mediere nu reușesc pe cale diplomatică să rezolve divergențele conflictuale, consider că este necesară emiterea unui mandat de către ONU, care să aloce o forță militară pentru impunerea condițiilor de pace în zonă. Există multe prevederi legislative care intră în detalii siropoase, lăsând deseori în voia sorții porțiuni din state sau chiar națiuni întregi, deciziile politice nefiind categorice și soluționabile.

La nivel regional, Consiliul Europei manifestă o preocupare constantă în promovarea metodelor alternative de soluționare a crizelor și conflictelor, medierea fiind una dintre cele mai analizate ca soluție viabilă în domeniile: familiale, comerciale, financiare, de drept civil și penal internațional, etc.

⁵ http://ro.wikipedia.org/wiki/Organizația_Națiunilor_Unite

Conflictele contemporane își caută rezolvare și obțin succes la masa tratativelor, negocierilor și identificării soluțiilor pașnice, fără pierderi de vieți omenești și consum exagerat de resurse, în ultimele două decenii au avut asemenea rezultate 80% dintre situațiile conflictuale. Potrivit unui document al Departamentului de Afaceri Externe al Elveției⁶, între anii 2001-2008, 17 conflicte au fost soluționate prin mediere, alte cinci apelând la puterea militară.

Sub tutela unor organizații internaționale consacrate se pot face mențiuni și despre mediere în afaceri economice, financiare, de comerț și culturale. Centrul Internațional de soluționare a disputelor cu privire la investiții, este o instituție cu sediul în Washington, înființată în 1966, ce-și desfășoară activitatea pe lângă Banca Mondială, având ca legalitate Convenția privind soluționarea disputelor cu privire la investiții între state și resortisanții altor state, la care sunt semnate 155 de țări.

Riscurile acestor tipuri de conflicte socio-umane nu au un rezultat la fel de sângeros, marile concerne multinaționale, găsind metode de revenire, reabilitare și chiar dezvoltare economico-financiară prosperă, acest fenomen făcând subiectul unui studiu personal ulterior.

Concluzii

Complexitatea amenințărilor actuale poate fi abordată în procesul de mediere mult mai eficient decât prin angajarea unui conflict sângeros. Exemplele contemporane demonstrează, prin pierderile de vieți omenești în Irak, Afganistan, Siria, Ucraina, că direcțiile diplomatice sunt căile ce trebuie studiate, dezvoltate și implementate ca reguli obligatorii. Multe încercări în istorie s-au dovedit a fi un eșec, dar dezvoltarea tehnologică, sursele și resursele alternative și inteligența reală și artificială, ne obligă să identificăm metode pașnice, de protecție a rasei umane, de asigurare a unui trai decent și conștient.

Nu subscriu ideii că medierea trebuie să intervină după declanșarea conflictului, această metodă se poate găsi pe toată perioada conflictuală, de la apariția primelor simptome de contradicție interstatală, cu scop de prevenire și mult după perioada post-criză, declarată sau acceptată unanim, chiar dacă istoria a demonstrat că statele în conflict nu au acceptat metode alternative decât după provocarea de mari pierderi umane și materiale. Există și posibilitatea ca unele state conflictuale să aștepte propuneri de colaborare din partea unor actori potențiali protectori, puternic dezvoltați economico-militar, pentru a-și asigura o perspectivă apropiată prosperă.

Riscul ce poate apărea este acela de a se înmulți actorii moderatori sau observatorii mediatori și să devină ostili și amenințători actului inițiat. Rolul și

⁶ Luigi Jorio, Quand les médiateurs de paix se marchent sur les pieds, http://www.swissinfo.ch/fre/politique_suisse/Quand_les_mediateurs_de_paix_se_marchent_sur_les_pieds.html?cid=35756056, p.2.

locul multor actori statali pe scena geopolitică a tablei de șah contemporane au cunoscut reale transformări, ce au determinat și modificarea intereselor politice, economice și militare a marilor puteri recunoscute, balanța puterii modificându-se aproape de la o zi la alta.

Consider că multe noțiuni din studiu stimulează identificarea de noi metode și soluții ce pot face subiectul propunerii spre analiză și cercetare ulterioară, în folosul protecție umanității și planetei gazdă.

În context de încheiere, trebuie să analizăm nu ce trebuie schimbat, ci ce trebuie păstrat și dezvoltat: globalizarea este un fenomen complex ce nu poate fi înlocuit curând, trebuie înțeles în profunzime, iar medierea reprezintă mijlocul alternativ ce poate salva, în condiții conștiente, rezultatul muncii anilor trecuți. Până la medierea unui conflict declanșat, marile organizații internaționale trebuie să identifice zonele de risc și să aplice măsuri de prevenire.

Din păcate, în timp ce oamenii și sistemele au devenit mai integrate, politicienii și sistemele de guvernare sunt blocate în structuri naționale și nu reușesc să țină pasul cu evoluțiile la nivel mondial.

BIBLIOGRAFIE

- BARI I., *Globalizarea și problemele globale*, București, Editura Economică, 2001
- BOTEZAT E. A., DOBRESU E.M., TOMESCU M., *Dicționar de comunicare, negociere și mediere*, Ed. C.H. Beck, București, 2007.
- CAHILL M. Kevin, ed. *Preventive Diplomacy: Stopping Wars before They Start*. rev. ed., New York: Routledge and The Center for International Health and Cooperation, 2000.
- CARMENT David and SCHNABEL Albrecht, eds. *Conflict Prevention: Path to Peace or Grand Illusion?*, Tokyo: United Nations University Press, 2001.
- CARMENT David and HARVEY Frank, *Using Force to Prevent Ethnic Violence: An Evaluation of Theory and Evidence*, Westport: Praeger, 2001.
- CROCKER Chester A., HAMPSON Fen Osler and AALL R. Pamela, eds. *Turbulent Peace: The Challenges of Managing International Conflict*, Washington, DC: United States Institute of Peace, 2001.
- DENT Martin, *Nigeria: Federalism and Ethnic Rivalry*, Parliamentary Affairs, 2000.

- DILION M., ROTARU V., ULIASNOVSCHI Xenofon, POPA Diana, KOVAL, Roman –, *Manual de mediere*”, Direcția Editorială a Institutului de Reforme penale, CH: IRP, 2006.
- FLORESCU Dumitru, BORDEA Adrian, *Medierea*, Ed. Universul Juridic, București, 2010.
- GOREA Brîndușa, *Soluționarea conflictelor prin arbitraj și mediere*, Editura University Press, Târgu-Mureș, 2009.
- LANGILLE H. Peter, *Conflict Prevention: Options for Rapid Deployment and UN Standing Forces*, International Peacekeeping ,Vol. 7, No. 1, 2000.
- ROȘU Angelica, *Medierea-mijloc alternativ de soluționare a litigiilor comerciale internaționale*. Medierea în România, Ed.Universul Juridic, București, 2010.
- SOROS G., *Despre globalizare*, Ed. Polirom, Iași, 2002.
- ZAINEA E., *Globalizarea – șansă sau blestem?*, vol. I, *Condiționările creșterii economice*.

Surse electronice

- <http://ro.wikipedia.org/wiki/Globalizare>
http://ro.wikipedia.org/wiki/Organizaț_Națunilor_Unite
<http://www.sodi.lv/index.php?id=242&sadala=72&PHPSESSID=85e4f2b8c1ea9b>
http://lexicorient.com/e.o/oslo_agr.htm,byTore Kjeilen
<http://en.wikipedia.org/wiki/Mediation>

Această lucrare a fost posibilă prin sprijinul financiar oferit prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, cofinanțat prin Fondul Social European, în cadrul proiectului **POSDRU/159/1.5/S/138822**, cu titlul „**Rețea Transnațională de Management Integrat al Cercetării Doctorale și Postdoctorale Inteligente în Domeniile “Științe Militare”, “Securitate și Informații” și “Ordine Publică și Siguranță Națională” - Program de Formare Continuă a Cercetătorilor de Elită – “ SmartSPODAS”.**”

